

Prof.dr hab. Jerzy Brzozowski

Prace wykonane przed uzyskaniem stopnia doktora habilitowanego

I. Rozprawa doktorska: *Polskie przekłady „Kwiatów zła” Ch. Baudelaire’a. Problemy teorii i praktyki przekładu poetyckiego*, 1991

II. Oryginalne opublikowane prace twórcze:

Monografia habilitacyjna: *Rêve exotique. Images du Brésil dans la littérature française 1822-1888*, Kraków, Abrys, 2001, s. 194.

artykuły:

1. *Francuzi po Śmierci Sartre’a*, „Znak” nr 327 (9/1981), s. 1285-1290
2. Graciliano Ramos, *Fazenda São Bernardo*, Kraków, WL, 1985: *Posłowie*, s.113-116.
3. Teatr Camusa, „Tygodnik Powszechny” nr 39/1987
4. Charles Baudelaire, *Kwiaty zła*, Kraków, WL, 1990, 1991, 1994 : *Posłowie*, s. 464-478.
5. *Pierwsi polscy tłumacze Baudelaire’a*, „Literatura na świecie”, 1993, nr 1/3, s. 211-250.
6. *Dylematy tożsamości Polonii brazylijskiej*, (w:) *Pamięć zbiorowa w procesie integracji Europy*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków, 1996, s. 70-82.
7. *Ślad epoki w przekładzie: na marginesie trzech tłumaczeń „Harmonii wieczornej” Baudelaire’a*, (w:) *Między oryginałem a przekładem II: Przekład, jego tworzenie się i wpływ*, Kraków, Universitas, 1996, s. 75-83 (przedruk w: *Czytane w przekładzie 2009*)
8. *„Kwiaty zła” Baudelaire’a: w stronę nowoczesności poetyckiej*, „Zeszyty Naukowe UJ. Prace historycznoliterackie”, z. 91, 1996, s. 29-38.
9. *Dlaczego zawód tłumacza jest w pogardzie?* (w:) *Między oryginałem a przekładem III: Czy zawód tłumacza jest w pogardzie?*, Kraków, Universitas 1997, s. 45-51 (wersja zmieniona w: *Czytane w przekładzie 2009*)
10. *Les visages multiples de femme dans „Les Fleurs du Mal” de Baudelaire*, (w:) *Les jeux de la variante. Mélanges offerts à Anna Drzewicka*, Kraków, Viridis 1997, s. 268-275.
11. *Nobel dla Portugalii. Sztokholmskie jury nagrodiło José Saramago*, „Tygodnik Powszechny”, 18. 10.1998.
12. *La théâtralisation des visions imaginaires dans la poésie de Victor Hugo et de Charles Baudelaire* (w:) *L’espace, La théâtralité et l’imaginaire*, Abrys, Kraków 1998, s. 197-203.
13. *Kilka uwag o przekładach polskiej poezji: Szymborska po francusku*, (w:) *Między oryginałem a przekładem IV: Literatura polska w przekładach*, Kraków, Universitas 1998, s. 155-166 (przedruk w: *Czytane w przekładzie 2009*)

14. *Lire Szymborska*, Revue „IRIS”, CRI, Université Stendhal, Grenoble, nr 17 (1999), s. 125-137.
15. *Ciel de Paris: le paysage parisien chez Baudelaire* (w:) *Paris en France et ailleurs*, pod red. R. Siwka, Wydawnictwo AP w Krakowie, 2000, s. 121-126.
16. *Metaprzekład*, (w:) *Mała Encyklopedia przekładoznawstwa* pod Red. U. Dąbbskiej-Prokop, Educator, Częstochowa 2000, s. 132-133.
17. *Poetyka historyczna przekładu*, (w:) *Mała Encyklopedia...*, j. w., s. 157-159.
18. *Przekład a hermeneutyka*, (w:) *Mała Encyklopedia...*, j. w., s. 167-170.
19. *Przekład a literatura porównawcza*, (w:) *Mała Encyklopedia...* j. w., s. 177-181.
20. *Przekład literacki*, (w:) *Mała Encyklopedia przekładoznawstwa*, j. w., s. 185-191.
21. *O pożytkach płynących z nauczania teorii przekładu* (w:) *O nauczaniu przekładu*, pod red. A. Setkowicz, Wydawnictwo Tepis, Warszawa 2000, s. 9-16 (wersja zmieniona w: *Czytane w przekładzie* 2009)
22. *Palimpseste brésilien: le Brésil dans l'imaginaire français jusqu'à la fin du XIXe siècle*, (w:) "Il y a 500 ans, le decouvrement du Brésil", CRELIT-Université Inter-Ages du Dauphiné, 2000, s. 17-50.
23. *Nazewnictwo instytucji samorządu terytorialnego w tłumaczeniu na język angielski, francuski, niemiecki, rosyjski i ukraiński* (dyskusja panelowa: Zofia Berdychowska, Jerzy Brzozowski, Bożena Zinkiewicz-Tomanek, Teresa Bałuk-Ulewicz, Halina Waszkielewicz), w: *Język a komunikacja I. Zbiór referatów z konferencji „Język trzeciego tysiąclecia*), Kraków, Tertium, 2000, s. 517-543.
24. *Traduire Jules Verne*, (w :) *La traduction comme moyen de communication interculturelle, III : Traduction pour la jeunesse face à l'Altérité*, pod red. E. Skibińskiej, Wrocław, Dolnośląskie Wydawnictwo Edukacyjne, 2001, s. 163-170 (polski przekład ze zmianami w: *Czytane w przekładzie* 2009)
25. *Czytelnik projektowany w przekładzie: problem paratektstu*, (w:) *Ślady obecności. Miscellanea in honorem Professoris Ursulae Dąbbska-Prokop*, Kraków, Wydawnictwo UJ, 2001, s. 61-72 (przedruk w: *Czytane w przekładzie* 2009)
26. *Le Bon Sauvage et la femme exotique: deux figures brésiliennes de l'imaginaire français du XIXe siècle*, (w :) *Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis, Studia Romanica 1*, pod red. Reginy Lubas-Bartoszyńskiej, Kraków, 2001, s. 3-11

Pozostałe publikacje

Eseje, recenzje, ważniejsze teksty publicystyczne:

27. *Gombrowicz, czyli o czytaniu „Dzienników”*, „Tygodnik Powszechny” nr 37/1979.
28. *Jean Genet*, nota wprowadzająca do przekładu fragmentów *Dziennika złodzieja*, „Literatura”, marzec 1984.
29. *Publicystyka Hanny Malewskiej*, recenzja książki *O odpowiedzialności i*

- inne szkice*, „Niedziela” nr 21/1988.
30. *Jeszcze o „Czerwonej trawie” Viana*, „Nowe książki”, 1989, nr 4, s. 97-98
 31. Romulo Gallegos (w:) *Encyklopedia Katolicka*, t.V, Lublin, 1989, s. 831-832.
 32. *Polityka francuska: kryzys tożsamości*, „Kontakt”, Paryż, 5/1990. s. 47-53.
 33. *Koniec pięknej utopii?* „Tygodnik Powszechny”, 28.10.1990.
 34. *Paryska wizyta*, „Kontakt”, Paryż, 6/1990, s. 21-27.
- *Czy polska reforma się uda?* „Kontakt”, Paryż, nr 3/1990
 35. *Rozmowy z Jerzym Turowiczem i Mieczysławem Pszonem*, „Kontakt”, 6/1990
 36. *Najgorsze mamy już za sobą (o stosunkach polsko-ukraińskich) – rozmowa z Włodzimierzem Mokrym, posłem OKP i reprezentantem mniejszości ukraińskiej w Polsce*, „Kontakt”, 9/10 1990
 37. *Przyszłość Krakowa, przyszłość Polski*, rozmowa z J. Woźniakowskim, „Tygodnik Powszechny” nr 5/1991
 38. *Próba bilansu*, rozmowa z T. Syryjczykiem, „Tygodnik Powszechny” nr 20/1991
 39. *„Quatro poetas poloneses” – pierwsza antologia polskiej poezji współczesnej w Brazylii*, „Studia Iberystyczne”, nr 1/1998, s. 107-113.
 40. *Katalog wystawy „Pięćsetlecie odkrycia Brazylii”*, Biblioteka Jagiellońska 19.12.2000-12.01.2001, Jerzy Brzozowski i Anna Rzepka, s. 1-9.

Opracowanie edytorskie:

41. Ch. Baudelaire, *Kwiaty zła*, wybór (wraz z M. Leśniewską), opracowanie, kalendarium życia i twórczości Baudelaire’a, s. 459-463 (vide j. w.)

Ważniejsze przekłady:

42. Cyprian K. Norwid, listy do Karola Ruprechta i Aleksandra Hercena (z j. franc.), (w:) *Gorzki to jest chleb polskość. Wybór myśli politycznych i społecznych*, Kraków, WL, 1984., s.132-135, 156.
43. Julián Marías, *Filozofia a chrześcijaństwo*, „Znak” 8/9 1984.
44. Blok przekładów wystąpień Jana Pawła II w języku hiszpańskim (1984-1986) w „L’Osservatore Romano”, wydanie polskie
45. „Liść wiatru”, antologia opowiadań środkowoamerykańskich (utwór tytułowy), WL 1985
46. Gabriel Marc, *Rozwój potrzebuje wykonawców*, Warszawa, Verbinum 1988
47. Jean-Luc Marion, *Intencjonalność miłości*, (w:) *Filozofia dialogu*, pod red. B. Barana, Kraków, wyd. Znak, 1991, s. 230-255.
48. Jules Verne, *2000 mil po Amazonce*, Kraków, Baran i Suszczyński, 1995, 333 s.
49. Jacques de Chalendar, *Francja-Polska, nowe wyzwanie*, (wstęp B. Geremek, posł. Jacek Saryusz-Wolski), Kraków, wyd. Znak, 1995.
50. Marie de Hennezel, *Śmierć z bliska*, Kraków, wyd. Znak, 1998

51. Leszek A. Moczulski, *As vésperas de Ludzmierz (Nieszpory Ludźmierskie)*, s. 1-22 oraz *Dia da Polonia*, Expo 98 Lisboa, Kraków, Fundacja STU, 1998, (Dzień Polski na Expo w Lizbonie), s. 1-28
52. Louis Bouyer, *Ojciec niewidzialny* (przekład J. Brzozowski, E. Jędrzejowska, W. Szymona), Wydawnictwo m, Kraków, 2000.

Prace opublikowane po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego

Monografie:

53. *Czytane w przekładzie*, Wydawnictwo ATH w Bielsku-Białej, 2009, s.
54. *143 Stanąć po stronie tłumacza. Zarys poetyki opisowej przekładu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011 s. 225
55. *Autour de la traduction*, Orizons-Universités, Paris, 2015, 280 s.

Artykuły:

56. *Brasil, terra do mal: o imaginário de horror na literatura de viagens e ficção francesa do século XIX*, (w:) Revista do Centro de Estudos Portugueses, n. 30, jan.-jun. 2002, oraz revista FALE / Universidade Federal de Minas Gerais, Belo Horizonte, 2002, s. 295-309.
57. *Le film Roi Mathias 1er: un cas de traduction intersémiotique* (w:) Janusz Korczak, *ou ce que laisser seul un enfant signifie*, Collection UL 3, Travaux et recherches, Lille 2003, s. 41-47 (polski przekład ze zmianami w: *Czytane w przekładzie* 2009)
58. *Intertekstualna gra Juliusza Verne'a z Brazylią*, (w:) Barbara Sosień, red., *Wyobraźnia i intertekstualność*, Universitas, Kraków 2003, s. 93-116
59. *Brésil, paradis terrestre* (w:) Barbara Sosień, red., *Imaginer le jardin*, Abrys, Kraków, 2003 s. 156-167
60. *Le génie de la langue: ce qu'en disent les poètes: Miłosz, Wat, Meschonnic* (w:) *Le génie de la langue*, „Romanica Cracoviensia” nr 3, Jerzy Brzozowski, Iwona Piechnik eds., Kraków, Wydawnictwo UJ, 2003, s. 39-48
61. *Czy istnieje w Polsce szkoła hermeneutyczna w przekładzie?* (w:) *Między oryginałem a przekładem IX: Czy istnieją szkoły przekładu w Polsce?*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2004, s. 23-38
62. *Fabuła czy poezja? Bakakaj po portugalsku*, w: E. Skibińska (red.), *Gombrowicz i tłumacze*, Leksem, Łask, 2004, s. 215-225 (przedruk w: *Czytane w przekładzie* 2009)
63. *Transgresja uniestwiona. „Pornografie” Gombrowicza i Kolskiego*, „Orbis Linguarum”, vol. 28, Wrocław 2005, s. 65-69 (przedruk w: *Czytane w przekładzie* 2009)
64. *Baudelaire en Pologne 2000*, [in:] Sylvie Jouanny (éd.) *La modernité, mode d'emploi*, Université Paris XII, 2005, s. 66-73

65. *Solidariedade, 25 anos depois?* „Projeções”, revista de estudos polono-brasileiros, nr 13, 2005, s. 82-87
66. *Polskie przekłady poezji Victora Hugo w świetle teorii polisystemów*, [w:] Prace Komisji Neofilologicznej PAU nr V, Polska Akademia Umiejętności, Kraków 2005, s. 89-102 (przedruk w: *Czytane w przekładzie* 2009); wersja francuska, zmieniona: *Victor Hugo poète en Pologne: histoire d'un non-amour* (in:) *L'Autre tel qu'on le traduit* (Textes réunis par Maryla LAURENT) Université Charles-de-Gaulle – Lille3, Collection Le Rocher de Calliope, Numilog Paris, 2007, s. 59 – 65
67. *A teoria da tradução dentro do sistema das ciências humanas*, revista “Claritas”, São Paulo, n. 12 (1), maio 2006, s. 103-120
68. *Barbara Johnson traduit la „lettre de Sollers”*, “Synérgies Pologne”, 3/2006, s. 197-205
69. “*Kronika wypadków Miłosnych*”: *przekład intersemiotyczny?* Elżbieta Skibińska (red.) *Konwicki i tłumacze*, Oficyna Wydawnicza Leksem, Łask 2006, s. 361-370 (przedruk w: *Czytane w przekładzie* 2009)
70. “*Wciąż ten sam głos*”. *Trzy polskie przekłady wiersza Yves’a Bonnefoy*, Między oryginałem a przekładem XII: *Głos i dźwięk w przekładzie*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2006, s. 207-218 (przedruk w: *Czytane w przekładzie* 2009)
71. *Les figures de l’ascension impossible: Baudelaire et Verlaine*, w: Barbara Sosień (red.) *Images, symboles, mythes, et poétique de l’ascension*, Wydawnictwo UJ, Kraków 2007, s. 99-106
72. *O problema das figuras da tradução*, “TradTerm” 14 (São Paulo, USP), 2008, s. 157-176 (tłumaczenie na j. polski ze zmianami: *Problem figur przekładu*, w: „50 lat polskiej translatoryki”, tom pod redakcją K. Hejwowskiego, A. Szczyński, U. Topczewskiej, Warszawa 2009, s. 101-117; tłumaczenie na j. francuski, ze zmianami: *Entre la norme et la figure*, „Orbis Linguarum” 36, Neisse Verlag & Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Dresden-Wrocław 2010, str. 49-69)
73. *Le problème des stratégies du traduire*, “Meta” (2008) 53-4, s. 765-781
74. *C’est le ton qui fait la chanson: Chico Buarque et Jacek Kleyff*; “Synérgies Pologne”, nr V, 2008, s. 109-118 (tłumaczenie polskie ze zmianami w: *Czytane w przekładzie* 2009)
75. *Jean-Marie-Gustave Le Clézio en Pologne: une présence discrète*, (in:) *La littérature française en traduction*, textes réunis par Maryla Laurent, Le Rocher de Calliope, Numilog, Paris 2010, s. 355-364
76. *Przyjaźń i samotność w filmach braci Coen*, w: *Wychowanie do przyjaźni – od idei do praxis*, Wydawnictwo Polskiej Akademii Umiejętności, Kraków, 2011, s. 113-118,
77. *Cette Passante qui revient toujours. Les joies et les chagrins de l’anthologiste* (in:) *Autour de la retraduction. Perspectives littéraires européennes*, sous la direction de Peter Schnyder et Enrico Monti, Orizons-Universités, 2011, s. 291-304
78. *A portuguesa oprimida e a índia quase branca*, in: Balches R. S., Pawłowska M. (eds.) „Iberystyka w polskiej panoramie uniwersyteckiej XXI wieku”, Kraków, 2011
79. *Estudos Portugueses na Universidade Jaguelônica*, "Studia Iberystyczne" 10 (2011)

80. *Abriss einer deskriptiven Poetik der Übersetzung*, "OderUebersetzen", no 3 (2012), s. 186-203.
81. *Abriss einer deskriptiven Poetik der Übersetzung* (2), "OderUebersetzen", no 4 (2013), s. 154-179.
82. *Charles Baudelaire, między melancholią a żarliwością*, w: „Przeciw Melancholii”, A. Hennel-Brzozowska, S. Jaromi (red.), Wydawnictwo PAU, Kraków 2014, s. 121-128
83. *Traduction et rupture: le cas Orwell en Pologne*, w : « Traduction et Rupture », textes réunis par Maryla Laurent, Le Rocher de Calliope n° 6, Numilog, Paris 2014, s. 245-247
84. *Les procédés de la traduction intersémiotique dans le cinéma espagnol Contemporain*, in : « Mélanges pour Peter Schnyder », sous la direction de Tania Collani, Classiques Garnier, Paris 2015, s. 405-413
86. *Estudos portuguesas na Polónia* Revue *HispanismeS*, n° 6, 2e semestre 2015, <http://www.hispanistes.org/> s. 76-80
87. „Czy wolno nie stylizować?”, *Między Oryginałem a Przekładem* nr 25, 1/2016
88. *Czy rzeczywiście bankructwo humanistyki?* In: Brzozowski J., Hennel-Brzozowska A., Lenart M. (eds.) „Sens humanistyki dzisiaj”, Scriptum, Kraków, 2015, p. 7-19
89. *Dlaczego warto studiować filologię obce na poziomie magisterskim?* In: Brzozowski J., Hennel-Brzozowska A., Lenart M. (eds.) „Sens humanistyki dzisiaj”, Scriptum, Kraków, 2015, p. 49-68
89. *Terry Pratchett, joueur de foot*, „Między Oryginałem a Przekładem” 36, 2/2017
90. *O dilema metafísico da 'Aparição'*, *Studia Iberystyczne*, 15 (2016/2017)
91. *Rédacteur d'une maison d'édition: un métier suspect*, in : Schnyder P., Monti E. (eds.), « Traduire à plusieurs », Orizons, Paris, 2017

Pozostałe publikacje:

92. *Avant-propos* (w:) *Le génie de la langue*, „Romanica Cracoviensia” nr 3, Jerzy Brzozowski, Iwona Piechnik eds., Kraków, Wydawnictwo UJ, 2003, s. 7-11
93. *Avis au lecteur*, [In:] Jerzy Brzozowski (Ed.) *Traduire la ville*, Wydawnictwo UJ, Kraków 2006, s. 7-8.
94. *Od Redakcji*, w: *Między oryginałem a przekładem XII: Głos i dźwięk w przekładzie*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2006, s. 9-10
- 95-105. Publikacje w anglojęzycznej bazie danych wydawnictwa St Jerome (Manchester) w latach 2003-2005: 11 'abstractów' polskich publikacji przekładoznawczych
106. *Avant-propos*, w: « Synergies Pologne », V, *Traduire le paraverbal*, 2008
107. *Od Redakcji*, w : *Między oryginałem a przekładem XIV: Wzniosłość i styl wysoki w przekładzie*, Kraków, 2008
108. *Śmierć zawsze przychodzi nie w porę. Wspomnienie o Jadwidze Koniecznej-Twardzikowej*, w: *Między oryginałem a przekładem XV: Obcość kulturowa jako wyzwanie dla tłumacza*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2009
109. *Od Redakcji*, w: *Między oryginałem a przekładem XVI : Strategie wydawców, strategie tłumaczy*, Kraków 2010
110. *Devoção a Wojtyła parece ser o seu maior legado*, "O Estado de S. Paulo" 27/04/2014, s. A21.

Opracowania edytorskie:

111. „Quatro poetas poloneses”, trad. Henryk Siewierski e e José Santiago Naud, Curitiba 1994
- „Romanica Cracoviensia” – Le génie de la langue, Kraków, wyd. UJ, 2003 (wraz z I. Piechnik)
112. „Traduire la ville”, Kraków, Wyd. UJ, 2006
113. Między oryginałem a przekładem XII: *Głos i dźwięk w przekładzie*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2006 (wraz z M. Filipowicz-Rudek)
114. Między oryginałem a przekładem XIII: *Poczucie humoru a przekład*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2007 (wraz z M. Filipowicz-Rudek)
115. Między oryginałem a przekładem XIV: *Wzniosłość i styl wysoki w przekładzie*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2008 (wraz z M. Filipowicz-Rudek)
116. Traduire le paraverbal, „Synergies Pologne V”, Kraków 2008
117. Między oryginałem a przekładem XV (wraz z M. Filipowicz-Rudek): *Obcość kulturowa jako wyzwanie dla tłumacza*, Kraków 2009
118. Między oryginałem a przekładem XVI (wraz z M. Filipowicz-Rudek): *Strategie wydawców, strategie tłumaczy*, Kraków 2010

Niepublikowane dotąd referaty wygłoszone na konferencjach naukowych od 2002 r.

119. *Dwa słowniki dla niewymagających* - referat wygłoszony w trakcie Ogólnopolskiej Konferencji Traduktologicznej „Jakich narzędzi potrzebuje tłumacz?”, Częstochowa, maj 2002
120. *Uwarunkowania kulturowe przekładu*, wykład wprowadzający do międzynarodowej konferencji traduktologicznej pod tym samym tytułem, Częstochowa, maj 2003
121. *O tożsamości oryginału i przekładu*, referat wygłoszony podczas Ogólnopolskiej Konferencji Traduktologicznej „Semantyczne aspekty przekładu”, Częstochowa, 14.05.2004
122. *Tworzenie się „pola artystycznego” we Francji II połowy XIX wieku: kapłaństwo sztuki kontra religia* (15.10.2004, Konferencja „Les deux France”, IFR UJ, klasztor oo. Dominikanów i Konsulat Francji, współorganizator konferencji)
123. *France-Pologne, les regards croisés. Traductions réciproques après 1990*, Sympozjum „Frontières et transgressions dans les littératures contemporaines polonaise, allemande et française: ruptures et continuités”, Paryż 17-19.11.2004, Université Paris III (Sorbonne Nouvelle), Instytut Polski i fundacja „Les Amis du Roi des Aulnes LITTErall”
124. *Ten, który mówi prawie to samo*. III Konferencja Imago Mundi: Tłumacz – sługa, pośrednik, twórca? (wykład plenarny) Warszawa, IJS UW, 28-29.05.2010 r.
125. *Por quê é tão difícil de traduzir Gombrowicz?* XIV Iberian Forum, Oxford University, 23-25.06.2010
126. *Les figures de la perplexité. Un traducteur face à la philosophie*, « Les figures du traducteur », Wrocław, 28-30.10.2010
127. *A tradutologia dentro do sistema das ciencias humanas – novas perspectivas*, Universidade de Lisboa, 08.05.2012, konferencja "Iberian-Slavonic Cultures in Contact and Comparison"
128. Uniwersytet Jagielloński, Kraków, konferencja „*Ideal uniwersytetu a potrzeby społeczne*”, 21.01.2015, referat plenarny *Czy Uniwersytet kreuje elity?*

129. „Normy i tradycja w przekładzie: lojalność tłumacza wobec poprzedników, autora, czytelników”? Referat wygłoszony na konferencji « Norma w przekładzie », Bielsko-Biała, 28.06. 2015
130. *Andrzej Nowak, tłumacz. In memoriam*, wykład plenarny na konferencji Imago Mundi, 11. 2015, ILS UW, Warszawa
131. *L'état de la traductologie en Pologne*, Congrès Mondial de Traductologie, Paris-Nanterre, 10-14.04 2017
132. *Post-vérité en traduction*, colloque « La représentation en traduction », 23-24.11. 2017, Université de Lille

Wykłady gościnne:

Grenoble, Université Stendhal, 01 1997

Lille, Université Charles de Gaulle, 02 1999

Curitiba, Uniwersytet Federalny Stanu Paraná, 08 -12 2005 (visiting professor)

São Paulo, Pontifícia Universidade Católica, 6.10.2005:

A teoria da tradução dentro do sistema das ciências humanas

Porto Alegre, Uniwersytet Federalny Stanu Rio Grande do Sul, 05.12.2005:

O problema das estratégias da tradução

Paryż, Université Paris XII, 02. 2007, wykłady w ramach programu Erasmus

Lille, Université Charles de Gaulle, 02. 2008, wykłady w ramach programu Erasmus

Lizbona, Universidade de Lisboa, 05 2008, wykłady w ramach programu Erasmus

Poitiers, Université de Poitiers, 02 2011, wykłady w ramach programu Erasmus

Lille, Université Charles de Gaulle, 27.03.2012; Wykład w ramach Studium doktoranckiego « Traduction et dialogue des cultures » : *Les procédés de la traduction intersémiotique dans le cinéma espagnol contemporain*

Faro, Universidade do Algarve, wrzesień 2012, wykłady w ramach programu Erasmus